

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 729/2016-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. PaedDr. Ivanom Pecníkom, PhD., MBA, Karloveská 6 C, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 174/2014 a jeho rozsudkom zo 7. októbra 2014, postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 6/2015 a jeho rozsudkom z 19. marca 2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v bližšie nešpecifikovanom konaní a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojich

základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 174/2014 a jeho rozsudkom zo 7. októbra 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 6/2015 a jeho rozsudkom z 19. marca 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v bližšie nešpecifikovanom konaní, v ktorom bolo odmietnuté dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „minister spravodlivosti“) v tejto trestnej veci.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že napadnutým rozhodnutím okresného súdu v trestnej veci bol obžalovaný [REDAKOVANÉ] uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov. Súčasne mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu po dobu 8 rokov (sťažovateľka je matkou osoby, ktorá zahynula zavinením obžalovaného, resp. odsúdeného, pri dopravnej nehode, ktorú okresný súd ako poškodenú s nárokom na náhradu škody vo výške 100 000 € odkázal na občianske súdne konanie, pozn.). Po podaní odvolania prokurátora krajský súd napadnutým rozhodnutím zrušil napadnuté rozhodnutie okresného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu v celom rozsahu a rozhodol o uložení trestu odňatia slobody odsúdenému podľa príslušných ustanovení Trestného zákona vo výmere dvoch rokov. Okrem toho uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere desať rokov (proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu vo výroku o náhrade škody podala odvolanie i sťažovateľka ako poškodená, ale v konaní pred krajským súdom svoje odvolanie vzala späť, pozn.). Proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu podal 22. septembra 2015 dovolanie minister spravodlivosti Slovenskej republiky (na základe podnetu sťažovateľky) v neprospech

odsúdeného, ktoré najvyšší súd odmietol (uznesením sp. zn. 4 Tdo 84/2015 z 19. apríla 2016, ako to vyplýva z príloh k sťažnosti, pozn.)

3. Sťažovateľka koncentrovala svoje sťažnostné výhrady na postup a rozhodovaciu činnosť okresného súdu a krajského súdu, ktoré ustálili skutkový stav veci, teda priebeh a zavinenie vzniku udalosti dopravnej nehody, bez toho, aby vypočuli niekoho z účastníkov dopravnej nehody (neodôvodnene odmietli vykonať navrhovaný výsluch), pričom považuje právoplatný rozsudok krajského súdu *„za neprimerane mierny k okolnostiam, za ktorých bol skutok spáchaný, ako aj k spôsobenému následku“*. Sťažovateľka predložila ústavnému súdu vlastnú interpretáciu skutkových a z nich vyplývajúcich aj právnych okolností posudzovaného prípadu, pričom uviedla, že krajský súd mal uložiť obžalovanému *„nepodmienečný trest odňatia slobody v hornej hranici trestnej sadzby... a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na doživotie“*.

4. Sťažovateľka (invalidná dôchodkyňa) v dôsledku straty svojho jediného syna pociťuje *„obrovskú frustráciu z toho, že odsúdený ešte stále nenastúpil na výkon trestu odňatia slobody, ktorý mu bol súdom uložený pod zákonnú hranicu“*. V tejto súvislosti poukazuje na podobný prípad, ktorý sa stal v Nitre, kde všeobecné súdy priznali matke dcéry, ktorá prišla o život pri dopravnej nehode, za utrpenie nemajetkovej ujmy odškodné.

5. Na základe uvedeného sťažovateľka v petite sťažnosti navrhla, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že jej označené práva (v bode 1) boli postupmi a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu porušené. Navrhuje tiež, aby ústavný súd zrušil napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Domáha sa aj priznania trov právneho zastúpenia.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K namietanému porušeniu označených práv napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu

8. Ústavný súd najprv zisťoval, či sťažnosť sťažovateľky bola podaná včas, teda v lehote podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže v petite sťažnosti namieta postupy a také napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu, ktoré nadobudli právoplatnosť ešte v roku 2015, a v tomto prípade nemožno akceptovať, že bola táto lehota zachovaná, ako to tvrdí sťažovateľka – navyše kvalifikovane zastúpená advokátom. Ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého podnet na podanie mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je v danom prípade podnet na podanie dovolania podľa zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), nemožno považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý by bol predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ústavy. Ak sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu všeobecného

súdu, ústavný súd z hľadiska plynutia lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neprihliada na dátum podania podnetu na podanie mimoriadneho opravného prostriedku smerujúceho proti konkrétnemu rozhodnutiu všeobecného súdu, ani na dátum doručenia oznámenia orgánu verejnej moci o tom, akým spôsobom bol tento podnet vybavený (m. m. I. ÚS 49/02, IV. ÚS 200/05, I. ÚS 466/2011, III. ÚS 556/2012 a iné).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne (takým je nepochybne aj dovolanie podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku), nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné (napr. II. ÚS 357/06, IV. ÚS 323/07). Podnet na podanie dovolania podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku nie je opravným prostriedkom a z hľadiska trestného práva procesného ho možno považovať iba za informáciu ministrovi spravodlivosti ako oprávnenému na jeho podanie, ktorá bez ďalšieho nezakladá zákonom ustanovené právne dôsledky (obdobne I. ÚS 221/2016, I. ÚS 268/2016, I. ÚS 373/2016).

9. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že pre posúdenie otázky, či sťažnosť vo vzťahu k napadnutým uzneseniam okresného súdu a krajského súdu bola podaná včas, teda v dvojmesačnej lehote podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, bol preň relevantný dátum doručenia, resp. oznámenia právoplatného uznesenia krajského súdu sťažovateľke, ktoré jej bolo doručené podstatne skôr (podľa dátumu „27. 7. 2015“ vyznačeného na rozhodnutí krajského súdu sp. zn. 2 To 6/2015 z 19. marca 2015 predloženom jej právnym zástupcom), teda ešte skôr ako podal minister spravodlivosti svoje dovolanie (september 2015), pretože tak urobil už na základe jej podnetu.

10. Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti, a s prihliadnutím na dátum právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu (19. marec 2015), resp. dátum jeho oznámenia, resp. doručenia (27. júl 2015), ako aj so zreteľom na deň predloženia sťažnosti ústavnému súdu (1. júl 2016) ústavný súd považoval za dostatočne preukázané podanie sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty (obdobne napr. III. ÚS 301/04, III. ÚS 156/06, III. ÚS 187/06, III. ÚS 143/07). Keďže zmeškanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odpustiť, ústavný súd jej sťažnosť odmietol ako podanú

oneskorene (obdobne III. ÚS 556/2012) bez toho, aby sa bližšie zaoberal jej námietkami uvedenými v bode 3 a 4.

11. Navyše, vychádzajúc zo sťažnosti, je potrebné nad rámec tiež uviesť, že v rozsahu namietaných skutočností (body 3 a 4) sťažovateľka ako poškodená namietala napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov o vine a treste odsúdeného, teda také rozhodnutia, proti ktorým ani nebola oprávnená na podanie odvolania či dovolania pred všeobecnými súdmi. Iná vec by bola, ak by namietala iba skutočnosti viažuce sa na jej postavenie ako poškodenej v danej veci (avšak aj tu by existovala zásada subsidiarity, keďže ako poškodená síce podala odvolanie, ale toto následne zobrala späť).

12. Pozornosti ústavného súdu neušlo, že nedostatkom disponovalo aj splnomocnenie pre jej zastupovanie advokátom, keďže v ňom nie je špecifikované konanie, ktorého sa vec týka (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde), teda sťažnosť tiež nespĺňa zákonom predpísané náležitosti. Keďže postup najvyššieho súdu sťažovateľka v petite sťažnosti vôbec nenamietala (podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd petitom viazaný), ústavný súd sa jej sťažnosťou v tejto časti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2016